Gemeente Amsterdam

Beleid

Aanscherpen schoner parkeren-regeling voor de verlening van een parkeervergunning

Aanleiding
Amsterdam wil de luchtkwaliteit verbeteren en de CO_2- uitstoot van verkeer reduceren. Van al het wegverkeer is de personenauto de grootste bron van uitstoot van CO_2, stikstofdioxide en fijnstof. De gemeente Amsterdam stelt voor om de milieueisen voor de verlening van een nieuwe parkeervergunning aan te scherpen. Gelijktijdig wordt een aanscherping van de huidige milieuzone dieselpersonen- en bedrijfsauto's naar emissieklasse 5 en hoger voorgesteld.

Het beleidsvoornemen
In Amsterdam geldt sinds 2020 de schoner parkeren-regeling. Als u een vervuilende auto hebt, dan komt u mogelijk niet in aanmerking voor een parkeervergunning.

De milieueis voor de verlening van een nieuwe parkeervergunning wordt vanaf 1 januari 2025 voor dieselvoertuigen verhoogd naar emissieklasse 5 of hoger. Voor benzine- of andere koolstofhoudende voertuigen (behalve dieselvoertuigen) wordt de milieueis voor de verlening van een nieuwe parkeervergunning verhoogd naar emissieklasse 4 of hoger.
De emissieklasse is het cijfer waarmee wordt aangegeven hoe schoon een voertuig is. Hoe hoger het cijfer, hoe schoner het voertuig. De emissieklasse valt samen met de Euronorm van een voertuig.

Auto´s met emissieklasse 4 hebben een Datum van Eerste Toelating (DET) tussen 1 januari 2005 en 31 augustus 2009.

Dat betekent dat bewoners, ondernemers en andere organisaties niet meer in aanmerking komen voor een parkeervergunning met een dieselbrandstofvoertuig met emissieklasse 4 of lager, of een benzine- of andere koolstofhoudend voertuig met emissieklasse 3 of lager.

Alle aanvragen na 1 januari 2025 moeten voldoen aan de aangescherpte milieueis, maar er geldt wel een aantal overgangsbepalingen:

- Voor aanvragers die voor 1 januari 2025 op de wachtlijst zijn geplaatst en pas na 1 januari 2025 een vergunning krijgen gelden niet de aangescherpte milieueisen, maar de huidige milieueisen.
- Dit geldt ook voor aanvragers in gebieden waar betaald parkeren wordt ingevoerd, zoals in Nieuw-West, Zuidoost en Noord.
- Bij een verhuizing binnen Amsterdam na 1 januari 2025 blijven, op grond van de meeverhuisregeling, de voorwaarden van de oorspronkelijke vergunningsaanvraag gelden.

Als een huidige vergunninghouder een andere auto krijgt en het kenteken wijzigt, dan mag de andere auto geen vervuilende auto zijn. Het nieuw geregistreerde kenteken moet in dat geval voldoen aan de nieuwe milieueisen. Dit geldt niet als het kenteken wijzigt naar een tijdelijke leenauto van de garage.

Onderbouwing
Het toegangsregime van de milieuzone personenauto´s ziet enkel toe op dieselauto´s, dit is conform landelijke regelgeving. Met dit beleidsvoornemen wordt een aanpak voorgesteld waarin de gemeente óók inzet op de verschoning van het wagenpark van oude benzineauto´s.

Met het beleidsvoornemen wordt, binnen de bevoegdheid van de gemeente, geprobeerd zo evenredig mogelijk de luchtkwaliteit te verbeteren door het gebruik van de meest vervuilende personenauto´s te verminderen.

Het doel van de regeling is het verminderen van de CO_2- uitstoot in de gemeente Amsterdam en het verbeteren van de luchtkwaliteit. Het beleidsvoornemen maakt onderdeel uit van een totaalpakket aan maatregelen om de sector mobiliteit te verduurzamen, zoals opgenomen in het *Actieplan Schone Lucht* (2019) en de *Uitvoeringsagenda Uitstootvrije Mobiliteit Amsterdam 2023-2026* (2023).

Oude benzineauto's met katalysatoren zijn sterk vervuilend omdat de werking van een katalysator na een aantal jaar katalysatoren afneemt. Daarnaast is de CO_2-uitstoot van benzineauto's hoger dan bij dieselauto's.

De gemeente Amsterdam heeft de ambitie om in 2030 al het verkeer en vervoer uitstootvrij te hebben. Bij de stapsgewijze aanpak is het uitgangspunt dat iedereen een steentje bij moet dragen, binnen de mogelijkheden van de landelijke kaders en met voldoende maatschappelijk draagvlak.

Het milieueffect van de aanscherping van de 'schoner parkeren-regeling' is naar verwachting beperkt vanwege de lage aantallen oudere auto's ten opzichte van het totaal aantal voertuigbewegingen in de stad. Het effect is lastig in concrete cijfers uit te drukken omdat het toeziet op toekomstige aanvragen en niet bekend is welke emissieklasse ervoor in de plaats komt.

De maatregel moet bezien worden als onderdeel van een breder en samenhangend pakket aan maatregelen zoals beschreven in de *Uitvoeringagenda Uitstootvrije Mobiliteit Amsterdam 2023-2026*. Voorliggend beleidsvoornemen draagt samen met de andere maatregelen (op onder andere taxi´s, bestel- en vrachtauto´s en brom- en snorfietsen) bij aan een verlaging van de concentraties van luchtverontreinigende stoffen en daarmee aan een verminderen van een aantal gezondheidsrisico´s zoals luchtwegklachten en hart- en vaatziekten. Vooral kinderen, ouderen en mensen die al een luchtwegaandoening of hart- en vaatziekte hebben, lopen meer kans op het krijgen van gezondheidsklachten.

De last voor bewoners, ondernemers en bezoekers is beperkt omdat het gaat om nieuwe parkeervergunningaanvragen. Aanvragers zullen moeten kiezen voor een schoner voertuig om in

aanmerking te komen voor een parkeervergunning. Op dit moment is er een ruim aanbod op de tweedehands markt met auto's in de emissieklasse 4 en 5.

Aanvullende argumenten om de milieueisen aan te scherpen voor nieuwe parkeervergunningen zijn:

1. Er wordt voorkomen dat diesel-voertuigeigenaren, die hun auto verkopen of laten slopen door de aanscherping milieuzone, de overstap maken naar een oudere vervuilende benzineauto.

2. Er wordt voorkomen dat door de invoering van de uitstootvrije zones brom- en snorfietsen vanaf 2025 Amsterdammers hun scooter vervangen voor een oude benzineauto.

3. Dit beleidsvoornemen helpt de juridische robuustheid van het verkeersbesluit voor het aanscherpen milieuzone personenauto's. De gemeente Amsterdam benut alle gemeentelijke mogelijkheden die er zijn om het wagenpark in Amsterdam te verschonen en kijkt niet alleen naar dieselauto's.

Financiële en juridische consequenties
De verwachting is dat het aantal aanvragen voor nieuwe parkeervergunningen gelijk blijft. Het gaat niet om een autoluwe maatregel, maar om een verschoning van het wagenpark. De aanschafkosten voor een tweedehands auto met emissieklasse 4 zijn vergelijkbaar ten opzichte van emissieklasse 5. De tarieven van de parkeervergunningen blijven ongewijzigd.

In het geval dat er een vraaguitval zou optreden, dan zijn er in veel parkeervergunningsgebieden wachtlijsten voor nieuwe parkeervergunningen. Als een aantal mensen géén parkeervergunning aanvraagt als gevolg van de aangescherpte milieueisen, dan leidt dat in eerste instantie tot een iets kortere wachtlijst.

Beleidsmatige context
- Actieplan Schone Lucht (d.d. 1 oktober 2019): in het Actieplan staan de doelstellingen en maatregelen uitgewerkt om het verkeer en vervoer in de stad uitstootvrij te laten rijden en varen. Daarmee wordt gewerkt aan:
    - Het verbeteren van de luchtkwaliteit, want luchtverontreinigende stoffen zoals fijnstof en stikstofdioxide kunnen leiden tot gezondheidsproblemen.
    - Het reduceren van de CO_2-uitstoot om een bijdrage te leveren aan de klimaatdoelstellingen.
- Uitvoeringsagenda Uitstootvrije Mobiliteit Amsterdam 2023-2026 (d.d. 6 juni 2023): de uitvoeringsagenda geeft een overzicht van de maatregelen die in de huidige bestuursperiode worden genomen. De aanscherping van de milieueis voor nieuwe parkeervergunning is als één van de maatregelen opgenomen.